

НАВЧАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

за освітньою програмою «Технології та інформатика»

1. Загальні положення

Згідно навчального плану освітньої програми «Технології та інформатика» на III курсі (6 семестр) на базі Чернівецького обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді проводиться навчальна педагогічна практика (1 день на тиждень протягом семестру), яка є початковим етапом засвоєння основ педагогічної професії та спрямована на вивчення психолого-педагогічних і організаційно-методичних засад навчально-виховного процесу в закладах позашкільної освіти. Студенти-практиканти самостійно проводять окремі види занять з відвідувачів гуртків, знайомляться з роботою їх керівників, беруть участь у навчально-виховній та методичній роботі керівника практики від бази практики. Під час практики студент має можливість застосувати практичні вміння та поглибити теоретичні знання з фахових дисциплін.

Форми проведення практики – очна або дистанційна (у разі введення карантину).

2. Мета та завдання навчальної педагогічної практики

Навчальна педагогічна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Технології та інформатика» є проміжним етапом практичної підготовки вчителя технологій та інформатики. Вона спрямована на поглиблення психолого-педагогічних і організаційно-методичних засад провадження навчально-виховного процесу у закладах позашкільної освіти (ЗПО).

Мета практики полягає в оволодінні здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі їхньої майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання у практичній діяльності.

Практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними й лабораторними заняттями, отримання здобувачами достатнього обсягу компетентностей відповідно до освітньої програми бакалавра «Технології та інформатика».

Завдання педагогічної практики:

- ознайомити студентів із сучасним станом навчально-виховної роботи у ЗПО, передовим педагогічним досвідом, станом реалізації основних завдань

концепції Нової Української Школи в умовах проєктно-конструкторської гурткової діяльності;

- закріпити і поглибити знання з психолого-педагогічного та методичного циклу дисциплін, розширити обсяг теоретичних знань з фаху;
- формувати психологічну готовність до роботи в школі;
- розвивати особисті якості, які необхідні в професійній діяльності вчителя;
- формувати вміння і навички реалізовувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформаційну;
- встановлювати та поглиблювати зв'язок теоретичних знань студентів з реальним навчально-виховним процесом, розвивати вміння використовувати ці знання під час вирішення конкретних навчальних і виховних ситуацій;
- формувати у майбутніх педагогів професійну майстерність під час виконання ними обов'язків вчителя технологій та інформатики, а також класного керівника;
- формувати навички підготовки і проведення уроків з інформатики та технологій у закладах базової середньої освіти, позакласних навчальних і виховних заходів;
- реалізовувати творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності;
- виробляти вміння встановлювати внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки, використовувати ефективні педагогічні технології, новітні інформаційно-комунікаційні технології та засоби навчання;
- виховувати у студентів національно-патріотичні, інтелектуальні, моральні, естетичні та інші якості, інтерес і любов до обраної професії, потребу в самоосвіті, виробляти творчий науково-дослідницький підхід до педагогічної діяльності.

Перед початком педагогічної практики організовується настановча конференція, на якій студентам роз'яснюються задачі, зміст та порядок її проходження.

Зміст і обсяг роботи студентів на практиці розраховані на один навчальний семестр. Студенти повинні працювати в Центрі технічної творчості 6 годин протягом тижня. Для ведення навчально-виховної роботи з учнями студенти прикріплюються до гуртків технічної творчості (за вибором студента), де виконують обов'язки помічника керівника гуртка. Крім того, практиканти проводять навчально-виховну роботу, беруть участь в методичній та інших видах роботи Центру. В процесі практики студенти проводять залікові заняття, беруть участь в їх обговоренні й аналізі, ведуть щоденник практики, складають психолого-педагогічну характеристику учня та гуртка.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. Усі студенти повинні прийти в кабінет гурткової діяльності за 15 хвилин до початку занять гуртка і закінчувати роботу за розклади його роботи. Практиканти організовують свою діяльність відповідно до вимог Правил внутрішнього розпорядку Центру, виконують розпорядження його

адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики. Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається тим, що не виконав навчальний план даного семестру.

Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією, на якій підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

Відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Технології та інформатика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.10 – Середня освіта (технології) під час проходження практик студентів має бути забезпечення набуття наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полі культурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Спеціальні (фахові та предметні) компетентності (ФК, ПК):

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проєктування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ПК7. Здатність організовувати контроль за дотриманням технологічної дисципліни та правил безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, вимог з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці, протипожежної безпеки і захисту довкілля.

Програмні результати, яких необхідно досягти у процесі проходження практики

РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.

РН3. Визначати освітні цілі, планувати та проєктувати навчальний процес на основі компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів; класифікувати форми, методи та засоби навчання предмета.

РН4. Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН2. Називати, класифікувати й аналізувати форми і методи організації проєктно-технологічної діяльності та розвитку творчих здібностей учнів; демонструвати здатність до організації освітнього процесу.

ПРН7. Класифікувати й аналізувати традиційні та новітні технології формотворення, створення художнього малюнка, колористики й орнаментики, пластичного мистецтва.

ПРН8. Називає і описує суть технологій художньої обробки конструкційних матеріалів і виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва та їх дизайну, демонструє володіння відповідними способами та техніками, уміє організовувати творчу проєктно-технологічну та предметно-перетворювальну діяльність.

ПРН16. Аналізувати дидактичний потенціал електронних засобів навчання, приймати участь в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних освітніх ресурсів.

ПРН18. Добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

3. Організаційні вимоги до навчальної педагогічної практики

Навчальна педагогічна практика студентів організовується Інститутом силами кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики на

основі наказу по університету, де затверджується керівник педагогічної практики, який здійснює безпосереднє керівництво нею.

Перед початком практики організовується настановна конференція, на якій студентам роз'яснюються задачі, зміст та порядок її проходження. Під час проходження практики студент, з метою набуття конкретних компетентностей, повинен виконувати індивідуальні навчальні та виробничі (практичні) завдання.

Тему і зміст індивідуального завдання студент отримує на кафедрі за згодою керівника практикою безпосередньо перед вибуттям на практику.

По завершенні практики (не пізніше третього дня) студенти подають на кафедру оформлений, підписаний керівником практики та завірений підписом і печаткою закладу-бази практики щоденник, а також звіт, у якому мають бути висвітлені результати, досягнуті за час проходження практики.

Звіт повинен бути оформлений відповідно до вимог Стандарту щодо технічних звітів і структурований наступним чином:

- титульний аркуш;
- індивідуальний план (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- графік відвідання та самостійного проведення занять і виховних заходів (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- план-конспект залікового заняття;
- розробку (сценарій) виховного заходу, проведеного практикантом;
- характеристики гуртка, до якого закріплений студент у ЗПО та одного з його відвідувачів (завірені керівником практики від ЗПО);
- самоаналіз педагогічної діяльності під час практики (опис виконаних дій, набутих знань, умінь і навичок, конкретні результати і т.п.);
- висновки практиканта щодо отриманих ним результатів, його зауваження та пропозиції (за наявності) щодо організації практики.

Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план даного семестру.

Захист практики відбувається протягом тижня після її завершення у формі підсумкової конференції, на якій заслуховуються усні доповіді-звіти практикантів, підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

Основні критерії оцінки результатів актики:

- ступінь сформованості загальних, фахових і предметних компетентностей;
- рівень досягнення студентом програмних результатів і осмислення ним своєї практичної діяльності (її задач, змісту, методів, результатів, складнощів);
- рівень професійної і суспільної спрямованості майбутніх вчителів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, активність, відповідальне і творче відношення до роботи).

Оцінки з педпрактик є одними з основних, вирішальних під час обговорення питання про рекомендацію випускника кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики до випускової акредитації.

4. Права і обов'язки студентів-практикантів

Студент має право:

- звертатися до керівників практики університету, адміністрації, керівників практики від закладу освіти з усіх питань, що виникають у процесі практики;
- виносити пропозиції по вдосконаленню навчально-виховного процесу, організації практики;
- брати участь в роботі конференцій, педагогічних рад та нарад закладу;
- користуватися бібліотекою закладу, кабінетами і навчально-методичними посібниками, що знаходяться в них.

Студент зобов'язаний:

- виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики, проводити навчально-виховну роботу з учнями;
- приходити до початку роботи гуртка, йти після її завершення, якщо немає інших обставин, що вимагають його присутності;
- звертатися до керівника гуртка та колег-практикантів по імені й по батькові;
- бути уважним, доброзичливим і ввічливим у відносинах з керівником гуртка і персоналом Центру, гуртківцями та їх батьками, викладачами, студентами групи;
- здавати звіти в точно вказані терміни і керівникові практики, який вказаний в плані;
- нести відповідальність за життя і здоров'я гуртківців протягом часу його роботи разом з класним керівником;
- у разі пропуску, запізнення повідомити керівникові практики заздалегідь, пояснити причину відсутності або запізнення, згодом надати необхідні документи (довідка про хворобу та ін.)

5. Зміст індивідуальної діяльності практиканта

Прибувши на практику, студент повинен:

1. Подати керівникові від закладу освіти щоденник, індивідуальну програму практики та проінформувати його про завдання, які ставляться кафедрою перед ним на термін проходження практики.
2. Ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації навчального устаткування, правилами техніки безпеки, правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти.
3. Ознайомитися з навчально-матеріальною базою, станом навчально-виховної роботи ЗПО і окремого гуртка.
4. Вивчити планування, облік, звітність роботи керівника гуртка і методистів, постановку методичної роботи в ЗПО.

5. Протягом першого тижня практики скласти та узгодити план роботи на весь період з конкретними графіком проведення не менше 4 занять (одне з яких – залікове), відвідати не менше 12 занять керівника гуртка та своїх колег-практикантів. Розширений план-конспект залікового заняття здати на кафедру.
6. Навчитися аналізувати та оформляти протокол обговорення відкритого заняття.
7. Розробити і провести один виховний захід в ЗПО, проаналізувати його результативність. Розробку заходу (сценарій) та висновки здати на кафедру.
8. Здійснити психолого-педагогічне дослідження гуртка і окремих його учасників (не менш одного на вибір). Психолого-педагогічні характеристики у здати по закінченні практики на кафедру.
9. Брати участь у розробці та виготовленні наочності, навчальних посібників, переобладнанні навчальних кабінетів з гурткової діяльності. Зміст і призначення виконуваних робіт відобразити у звіті.
10. Оформити звітну документацію про проходження практики, завірити її у керівника практики від ЗПО і його директора та подати на кафедру (керівникові практики від кафедри) у термін, визначений календарним графіком практики.